

Umrl je Janez XXIII., papež miru

4. junija je zaspal v Gospodu Janez XXIII. Umrl je ob 7.49 zvečer po srednjeevropskem času ali 4.49 po Melbourne času. Janez XXIII. — rojen Angelo Giuseppe Roncalli — je bil poglavar katoliške cerkve štiri leta, sedem mesecev in šest dni.

IL PAPA E MORTO (Papež je mrtev), ni bil samo boleči klic vernikov pred papeževo rezidenco in tudi ne samo katolikov celega sveta, temveč vseh krščanskih in celo nekrščanskih množic. Z Janezom XXIII. je svet zgubil ne samo velikega voditelja katoliške cerkve, ampak tudi vzornika v boju za mir na svetu, ki je prihajal iz znanega izreka: Mir ljudem na zemlji! in brez kakršnekoli diplomacije ali filozofije.

Janez XXIII. je bil velik papež, skromen po osebnosti, preprost in velikodušen. Svetovni tisk ga je označil kot papeža modernega sveta; in vendar je to modernost premagal s svojo preprostostjo. Pravijo, da je bil papež, ki ga katoliška cerkev ni imela dolga leta in stoletja takšnega. V svoji kratki dobi je naredil ogromnega dela za mir na svetu. Vzbudil je spoštovanje celo med neverniki ali celo drugoverniki.

Svoje sožalje ob smrti velikega in miroljubnega Janeza XXIII., je poslalo množstvo vlad, organizacij, drugovercev itd. Saj je celo Hruščov poslal svoje sožalje, ki v njem omenja in prizna, da je svet zgubil z njim "garantorja in čuvalca ter poroka miru v svetu".

Bil je papež, ki je imel največ audienc drugovernih ljudi in poslancev in jih s svojo prikupnostjo in nežnostjo ter takojšnjim pogledom pravičnosti prikupil zase v odnosu bratske ljubezni. Njegova skromnost se odraža, da si ni dovolil naziva Sv. oče, ali se obračal do ljudi z znanim patriarhalnim "Mi".

Sedaj je šel po plačilo k Onemu, v čigavem imenu je delal in čigav namestnik je bil. Lahko je pravičniku oditi. Ovčice, bodisi tiste na zelenem pašniku ali tiste v trnju, pa bodo pogrešale zares dobrega pastirja!

Počivaj v Gospodu, sv. oče!

DEŽELNA AVTONOMIJA FURLANIJA- JULIJSKA KRAJINA

Razprave o avtonomni pokrajini Furlaniji Julijski Krajini, ki so živahne ves čas od presojanja prvih osnutkov zakona, ki stoji pred posebno skupščinsko komisijo italijanskega parlamenta, so vzbudile in pospešile jasnejša stališča o pomembnejših vprašanjih do narodnostne manjšine, Slovencev živečih na tem področju. Čeprav, ko bo ta zakon sprejet — v kar verujemo — ni pričakovati, da bo do podrobnosti tudi izvajanje, je to velik korak naprej v dejanski zakonitvi pravic manjšine, katera je bila doslej gledana iz strani Italijanov skozi očala šovinističnih teženj in zanikanja pravic manjšine. Dejstvo je, da je bilo treba precej časa in trdne volje iz strani italijanskih vladnih krogov, da so lahko predložili zakonski osnutek v odobritev posebni skupščini, če upoštevamo, da je bila in je še, težnja "italianisimov" marsikje odločujoča na tem ozemlju. Šovinizem je bolezen, ki se jo tako zlepa ne ozdravi!

Italijanski lokalni tisk posveča tej razpravi o zakonu o deželni avtonomiji veliko pozornost; naglaša zlasti nujnost boljših sosedskih odnosov, ki so lahko obema narodoma v korist, posebno pa še povdarjajo, da se s tem odpira še širša perspektiva v ekonomskih vezeh. Obmejna italijanska mesta so življensko vezana na zaledje, zaledje pa je slovensko!

Deželno avtonomijo Furlanija-Julijska Krajina pa pozdravljajo tembolj vsi slovenski časopisi, ki izhajajo na tem področju. Od videmskega "Matjurja" preko glasila Slovenske demokratske zveze "Demokracije", "Novega lista", "Katoliškega glasu", komunističnega "Dela" in "Primorskega dnevnika", vsi pozdravljajo zakon o avtonomiji in ugotavljajo, da je skrajni čas, da je do tega prišlo. Verujejo, da bo odslej bolje, čeprav so realisti in se zavedajo, da zakon še ne bo odpravil vseh težav, preprosto, ker jih ne more — italijanski šovinizem, neuraden, ne bo vrgel puške v koruzo.

Približno tako soglasje so sprejele vse omenjene slovenske politične skupine na tem področju, ki so znane pod imenom "Skupne zahteve vseh Slovencev". Čeprav s težavami, vendar Slovenci na tem ozemlju so našli podlago SLOVENTVO, s katerim so nastopili proti Italijanom in s pomočjo matične domovine dosegli, da bo zakon, njihov dolgoletni sen, uveljavljen.

NOVA SPLOŠNA BOLNICA ZA LJUBLJANO

Prostori ljubljanskih bolnišnic so tesni, starodavni . . . Gradila jih je Avstrija, ne z namenom, da bo tu neko središče slovenskih zdravstvenih ustanov, da se bo zdravstvena dejavnost širila, da bodo nastale nove potrebe . . . Navkljub tesnim prostorim in drugim pomanjkljivostim, smo Slovenci beležili visok kvaliteten vzpon našega zdravstva, posebno po drugi svet. vojni, ko je država sprejela skrb za zdravstvo in je likvidirala "dobičkonosno zdravstvo". Kvaliteta slovenskega zdravstva je danes, če jo primerjamo

z drugimi razvitimi državami, na visoki stopnji nakljub težavam, s katerimi so se naši zdravniki borili.

Končno bo srce Slovenije dobilo ustrezne prostore — Novo splošno bolnišnico.

O sredstvih, načinu gradnje in o vseh podrobnostih gradnje bomo poročali pozneje, ker doslej beležimo le sklep Obščinskega odbora Ljubljana, da se preide k delu za gradnjo prepotrebne bolnišnice.

FOR ALL ADVERTISING
IN SLOVENSKI VESTNIK.

Mr. V. GOMIZELJ,
37 Bowes Ave., Essendon, Vic.
Tel. 379-6511

Published by: Slovenian Association Melbourne

Printers: Bussau & Co.,

6 Elizabeth Street, Nth. Richmond, Vic.

Indonezija proti volitvam v Irjanu

Djakarta (AAP-Reuter). — Indonezija bo skušala vse, da bi ne prišlo do referendumu o samoodločbi ali zvezi z Indonezijo v Irjanu, prejšnji holandski koloniji Zapadna Nova Gvineja.

Minister za informacije, Dr. Ruslan Abdulgani, je prešel v "aktivno in pozitivno" akcijo v propagandi proti referendumu — kakor naglašajo indonezijski krogi.

Pogodba, po kateri je pred časom Indonezija prevzela Zapadno Novo Gvinejo, je bila podpisana 15. avgusta lani. Taista pogodba obvezuje Indonezijo, da razpiše plebiscit med domačinskim prebivalstvom, v katerem naj se odloči, ali domačini žele prevzeti oblast v svoje roke, ali se žele vključiti v zvezo z Indonezijo. Ta plebiscit mora biti uresničen do konca leta 1969.

Minister Dr. Abdulgani je izjavil, da bo njegovo ministrstvo za propagando "obsodilo na smrt" vsak poizkus, ki bi skušal Indonezijo izpodrinuti iz Irana.

Mi moramo odstraniti referendum in legalen separatizem, kateri je protiv rok, po katerem bi naj prišlo do samoodločbe — je v svojih direktivah dejal podrejenim Dr. Abdulgani.
Uradnik indonezijskega zunanega ministrstva

je te dni izjavil, da Indonezija ne jemlje "preveč resno" skupine irjanskih študentov, kateri so zaprosili politični azil v Avstraliji. Ta izjava se je nanašala na skupino papuanskih študentov, ki so študirali v Port Moresby v Avstraliji in so zaprosili za politični azil ob indonezijskem prevzemu oblasti v Irjanu.

Trda resnica, s katero v dotik bodo odslej prihajali avstralski politični krogi potem, ko so "nekako ravnodušno zapuščali soseda — Holandijo". Soekarnov apetit je velik; ni prišel na otok, da bi osrečil otočane, marveč je v tem videl šele prvo fazo borbe, katere cilj je ves otok — tudi avstralski del Papue in Nove Gvineje.

Dolžnost Avstralije, gledano iz strani takajšnjega ljudstva in Avstralije same, je v čimprejšnji samoodločbi preostalega dela otoka, kateri bi postal protiutež Soekarnovim težnjam — širjenju in približevanju proti Avstraliji.

Hruščevizem med dvema ognjema

Zapad meni, da je sporazum med Sovj. zvezo in Rdečo Kitajsko nemogoč: Vsepregloboko so že zasidrana ideološka nasprotja med obema partijama. Hruščov še vedno trdi, da so to le družinski prepiri. — V katerem zakonu pa ni tihega ali glasnega prepira, — pravi Hruščov.

Rdeča Kitajska posreden faktor miru

Ironija. Vendar je dejstvo, da konflikt med obema komunističnima diktatorjema, Hruščovim in Mao-Ce-Tungom, koristi stvari miru. Stališče Rdeče Kitajske je, da je oborožen spopad s kapitalizmom neizbežen, nasprotno pa je stališče Hruščova, ki se v danem položaju zavzema za "koeksistenco" in mir, s tem za gospodarski napredek svoje dežele v končnem cilju, da bo kapitalizem zrušen s subverzivnimi akcijami in s prednostimi komunistične ureditve. Rdeča Kitajska izhaja iz stališča, da bi po eventualnem globalnem spopadu s kapitalizmom ostalo še vsaj 100 milijonov Kitajcev, ki bi po vojni katastrofi kaj lahko zavladovali svet; Sovj. zveza pa meni, da bi globalni spopad z Ameriko pomenil nič drugega kot uničenje obeh nacij. Njim se torej gre, za biti, ali ne biti! Hruščov to razume in noče, da bi ga "mlajši brat" speljal na led.

V primeru, da bi konflikt med SZ in Rdečo Kitajsko ne obstojal, bi stvari zelo verjetno šle v drugo smer. Hruščov bi se zavzemal za zaostrenje konflikta z Zapadom, tako je pa prisiljen "koeksistirati", celo v primerih vrhunskih kriz, kakršna je bila kriza — Kuba.

Hruščov ima tudi notranje težave

Tuji opazovalci opažajo, da ima Hruščov precejšnje težave odnotraj države. Armada — kot vsaka armada, še posebej, če je grajena in prepojena z mentaliteto sile, ekspanzije — se nič kaj preveč ne zavzema za Hruščovo "koeksistenco" z Zapadom. Armada in partijski krogi dobivajo potuho od stalinistov, ki so vsekakor še vedno upoštevanja vredna sila v SZ. Ti krogi se zavzemajo za pomiritev z Mao-Ce-Tungom in razširitvijo konflikta z Zapadom. Kolikšna je moč stalinistov v SZ se vidi že po tem, da ob pompozni razglasitvi čistke stalinistov v SZ, Hruščovu še ni uspelo, da bi se jih dejansko znebil. Pri prednjih vratih jih odslavlja, pri zadnjih vratih se mu vračajo.

Nova generacija

Opaza se tudi, da je v SZ zrastla nova struja: nova generacija mladih ljudi. Le-ta ima zaupanje vase, v svojo moč, ki temelji na intelektu,

ne na konfliktih, v mirnem sožitju in napredku, katerega temelj je znanost — zastopana z novo generacijo.

Hruščov se zaveda moči nove generacije in jo želi prikleniti k sebi. To je njegov adut. Zaveda se, da čas beži — moč nove generacije raste! Zato tudi ob vsaki priložnosti k vsaki svečanosti povabi višje predstavnike znanstvenih ustanov. Te Hruščove poteze pa morda v dovoljni meri ne potešijo duha mladih. Dal jim je glavo, hkratu pa jim jo že želi odsekati!

Hruščevizem doživlja svojo krizo

Notranje težave, katerim je poleg gornjim okolnostim še prišteti gospodarske spodrsrljaje v zadnjih dveh letih, silijo Hruščova, da išče novih zaveznikov. Išče jih povsod in sprejme vsakogar. Naravno je, da se je spravil s titoizmom, zagovornikom "svoje poti v komunizem" — čeprav bo s tem aktom solidarnosti vazalnih partij v drugih državah nekoliko popustila do Moskve —, ker smo pa kot demokratije že toliko slišali na račun "nepomirljivosti cerkve do komunizma", se čudimo, da je papež "sploh sprejel" — načeloma — Adžubeja v svojo avdienco. Stvari okrog Adžubejevega poslanstva (Adžubej je zet Hruščova in glavni urednik moskovskih "Izvestij"), so še povite v strogo tajnost — Vatikan in Moskva molčita. Adžubej pa vendar ni obiski papeža zaradi "firbca", kako se bo razvijal ceremonial ob njegovem prihodu v avdienco!

Plaž se je vtrgal, koga bo podrl in kje se bo ustavil, se še ne ve.

K. K.

STOLETNICA NEMŠKE SOCIALNE DEMOKRACIJE

Pred nedavnim je nemška socialna demokracija praznovala svojo stoletnico ustanovitve. Leta 1863 je Ferdinand Lassalle ustanovil "Splošno nemško delavsko zvezo"; Avgust Bebel in Wilhelm Liebknecht pa sta leta 1869 ustanovila "Socialdemokratsko delavsko stranko". Leta 1873 sta se obe organizaciji združili v eno in leta 1890 je organizacija dobila ime "Socialnodemokratska stranka Nemčije".

NOVO V AVSTRALIJI

(do izida Vestnika)

Volitve v Queenslandu, kjer so volili v državni parlament te države niso prinesle kdovekaj novega. Koalicija deželne in liberalne stranke je spet prišla na oblast, čeprav z nekoliko okrnjeno večino. Laburisti so dobili dva nova sedeža, enega na račun liberalcev in enega na račun Queensland Labor Party, ki je del avstralske D.L.P. To je pa se zgodilo verjetno zato, ker je Queensland najhuje občutil takozvani Credit Squeeze in seveda ima še zdaj največ brezposelnih.

Volitve v Greyu, South Australia, so postavile spet v zvezni parlament Laburističnega poslanca. Volitve so se vršile, ker bivši poslanec tega okrožja E. H. D. Russel je pred kratkim umrl. Laburistični kandidat J. Mortimer je dobil z okrnjeno večino, kajti pojavilo se je število neodvisnih kandidatov, ki so požrli del glasov, po drugi strani pa, je bil pokojni Russel tako ugleđen, da so zanj glasovali ljudje iz čisto osebnih razlogov, kar pa za Mortimerja ne velja. Laburisti so pričakovali zmanjšano večino, medtem, ko so se liberalci uštelili in tudi sam Menzies, predsednik avstralske zvezne vlade, ker so pričakovali zmago liberalcev.

Po volitvah v Queenslandu in Greyu je politično stanje skoraj isto, z neznatnim prilivom k laburistom, medtem ko D.L.P. zgublja tla in se vse bolj naslanja samo na katoliške glasove.

Komunistično navdahnjeni sindikati pristaniških delavcev Avstralije so povzročili v zadnjem mesecu kup skrbi avstralskemu gospodarstvu s svojimi pogostimi stavkami, ki so večasih bile političnega značaja, čeprav so bili v nekaterih zahtevah socialnega značaja upravičeni stavkati. Zgleda, da je na vodni fronti prišlo do pomirjenja, ker je sam gospod Monk, vodja avstralskih unij posredoval, medtem ko so brodolastniki s svoje strani pokazali pod silo razmer pripravljeno, da se pogovarjajo o delavskih zahtevah.

Takozvane "Margin rise" so preplavile sindikate in drug za drugim dobivajo malenkostne povišice plač za svoje delavce in večje dopuste. Sedaj je minimum dopusta 3 tedne, kar je zdravo in lepo, po drugi strani pa kaže, da je avstralsko gospodarstvo na poti navzgor.

DRAGAN IN PEDRO

Jugoslovanski rojak Dragan Miljanović je v Adelaidi dobil letno nagrado za državljanstvo in sicer Gertrude Kumm Award, ki jo vsako leto podelijo tistemu novo-Avstralijancu, ki si je nabral največ zaslug pri delu za skupnost.

S svojim osličkom Pedrom, ki je na žalost poginil pred kratkim je zbiral dolga leta odpadlo blago in podobno in izkupiček v stotinah funtov daroval bolnicam, Salvation Army in sirotišnicam. Bil je tudi pobornik mladinskih društev in delaven član Good Neighbour Councila. Kot begunec je prišel v Avstralijo že 1948. leta.

Miljanovića in njegovega oslička Pedra je poznalo vso mesto Adelaide in je bil prava atrakcija posebno poleti na plaži.

AVSTRALSKI SLAVIST

Dr. Reginald De Bray, veliki ljubitelj Slovencev je postal predstojnik slavističnega oddelka na univerzi Monash v Claytonu. Lani se je mudil v Jugoslaviji, tudi v Sloveniji, okrog šest mesecev. Na melbournski univerzi je predaval dolga leta ruščino in ustanovil stolico za srbskohrvatski jezik. Ob njegovem imenovanju, mu Slovenci želimo vso srečo in mnogo uspehov.

NAJVIŠJI TELEVIZIJSKI ODDAJNIK V EVROPI

V nadmorski višini 2.800 m na pobočju Mont Blanca nameravajo zgraditi najvišji televizijski oddajnik v Evropi. Francoski oddajnik bo višji od Sovjetskega na Kavkazu.

Novice iz domovine . . .

TOVARNA AVTOMOBILOV MARIBOR IZVAŽA AVTOBUSE V INDONEZIJU

Mariborska tovarna TAM je pred časom odpremila prvo pošiljko ambulantnih avtobusov A-3000 v Indonezijo. Karoserije teh avtobusov so posebne konstrukcije in so tudi prilagojene posebnih tropskim pogojem. Motorji teh avtobusov so zračno hlajeni in imajo jakost 85 KM.

Zanimivo je, da je mariborska tovarna TAM prva osvojila proizvodnjo dieselskih motorjev z zračnim hlajenjem. Letos nameravajo izdelati še nadaljnih 3.500 takih vozil na zračno hlajenje. Ekspanzija mariborske tovarne v tujino bo letos prvič posegla v zapadnoevropske države s svojimi nadomestnimi deli za vozila, ki so bila grajena po tujih licencah.

REAKTIVNA POTNIŠKA LETALA ZA JAT

Jugoslovanski aero transport je napravil pogodbo s francosko firmo "Sud Aviation", po kateri bo Jugoslavija nabavila reaktivna potniška letala tipa "Caravelle". Zmogljivost jugoslovanskega potniškega prometa se bo s temi letali podvojila v mednarodnem pomenu, kajti za vzdrževanje notranjih zvez so taka letala, za krajše linije, prehitra.

Letala tipa "Caravelle" razvijejo hitrost 800 km na uro in lete lahko 3000 km brez prestanka. Razdaljo med Ljubljano in Beogradom prelete v eni uri.

MLADINA BO GRADILA ZADNJI ODSEK AVTO CESTE OD OSIPAONICE DO BEOGRADA

Tudi letos bo jugoslovanska mladina iz vseh predelov Jugoslavije organizirana odšla na delo za graditev zadnjega odseka avto ceste. Centralni mladinski komite izjavlja, da bo 24 tisoč mladincev izbranih predvsem iz Leskovca, Valjeva, Kosova-Metohije in Vojvodine; simbolično pa bodo sodelovali tudi neki alžirski mladinci.

Jugoslovanski strokovnjaki za mladinske delovne akcije se pravkar mude v Alžiriji, kjer prav tako kot v Jugoslaviji računajo na ceneno delovno silo mladinskih delovnih brigad.

Jedka šola režima!

JUGOSLOVANSKA TRGOVINA Z AZIJO

Jugoslovanski opazovalec na trgovinskem zasedanju odbora Komisije ZN (ECAFE) Ivo Pelicon, je v razpravi na zasedanju izrazil upanje, da bodo azijske dežele še nadalje dajale prioriteto v trgovanju Jugoslaviji, ker baje trguje po "demokratskih principih". Z izjavo slovenskega delegata pa se ni povsem strinjal britanski delegat — nanovo prevzeta tržišča po Jugoslaviji so pretežno bivše angleške kolonije in vplivna področja.

"MIGVAR" NOSI USPEH "ISKRE"

"Iskra" v Kranju je skonstruirala in pričela serijsko izdelovati novo varilno napravo "MIGVAR". Gre se za polavtomatsko napravo, pištolo, ki avtomatsko podaja varilno žico in hkrati obdaja zvarek z zaščitno atmosfero plina. Za napravo je prav tako kot v Jugoslaviji zanimanje tudi v narazvitejših državah Evrope in ZDA.

SEMINAR O PROUČEVANJU TUJEGA TRGA

Društvo ekonomistov iz Ljubljane je ob koncu marca priredilo seminar o proučevanju tržišča. Seminar je namenjen predvsem komercialistom iz gospodarskih organizacij, ki se ukvarjajo s temi problemi. Organizatorji seminarja poudarjajo, da bo imel seminar izrazito praktičen pomen ter bodo na njem obravnavali teoretične probleme le toliko, kolikor bo potrebno za razumevanje stvari.

Na seminarju bodo predavali strokovnjaki iz ekonomske fakultete in iz Zavoda za produktivnost dela.

"LITOSTROJEVI" NAJLAŽJI MED VELIKANI

"Litostrojski" škatlasto-parabolični žerjavi — spomenik inženirskemu delu. Prizadevanje, da bi bistveno izboljšali naprave, ki jim sega zgodovina tja do egipčanskih piramid, in se je zdelo, da jih ni več moč izboljšati. Litostrojski žerjavi so danes po dozorelosti tehnične osnove brez konkurence na svetovnem tržišču.

Američani že dolgo izdelujejo žerjave z mostovi in škatlastimi oblikami. Toda vsi so težji od evropskih mostov in predalčij, tako da so ekonomsko upravičeni samo zaradi posebnih razmer ameriškega tržišča.

Hydrocentrala v Pancet Hillu (Indija) 1956. leta. Petnajst tekmecev za žerjav z nosilnostjo 225 ton. Med največjimi svetovnimi tovarnami, kot Krupp, Mann in Panker, je tudi "Litostroj" s svojo novo konstrukcijo.

Slovenski žerjav je za 26% lažji od drugih izdelb, zato cenejši in zmaga. Naročilo za 100.000 dolarjev. Kajti — predalčna konstrukcija po nemških normah bo tehtala 43 ton — "Litostrojeva" škatlasta nosilca z optimalnim prerezom komaj 27 ton — to pa je prednost.

Danes so z "Litostrojevimi" žerjavi opremljene velike jugoslovanske hidrocentrale, obratujejo na hidrocentralah velikankah v Indiji, utirajo si pot v Mehiko, Grčijo, ZAR, jutri v . . .

OB URBANISTIČNEM NAČRTU SLATINA RADENCI

Republiški svet za urbanizem je v Radencih razpravljal o svojih načrtih za modernizacijo Radencev. Detajlov o modernizaciji tega pomurskega zdravilišča še nismo prejeli. Iz sveta Zavoda za urbanizem pa se je zvedelo, da nameravajo v nekaj letih investirati nekaj sto milijonov za razširitev in modernizacijo Radencev, predvsem zdravilišča.

POSNEMAJMO ITALIJANE!

V enem dnevu 12 ton testenin — je napovedala ljubljanska tovarna testenin PEKETETE, potem ko je na treh povsem avtomatiziranih proizvodnih linijah uvedla avtomatizirano proizvodnjo.

METALNA IZ MARIBORA — NEPOSREDEN IZVOZ LADIJSKE OPREME

Podjetje "MacGregor", katerega sedež je v Parizu, je v dogovoru z mariborsko METALNO odobrilo izvoz ladijske opreme v Sovjetsko zvezo, Bolgarijo, Pakistan in neke druge države. Namreč mariborska METALNA izdeluje ladijsko opremo po licenci tega podjetja in je zato pristanek za nove pogodbe nujen. METALNA izdeluje kvalitetno ladijsko opremo že več let in so z njo opremljene skoraj vse večje tovarne ladje, zgrajene v Jugoslaviji, predvsem ladje zgrajene za tuja podjetja. Omembe vredno je še, da je "Metalna" članica mednarodne organizacije, katere člani — proizvajalci v številnih državah sveta proizvajajo nad devetino vseh zgrajenih ladij na svetu. Večidel te ladijske opreme je standardiziran, se pravi, da so nadomestni deli "Metalne" enaki standardnim izdelkom drugih držav.

SLOVENCI NISO PRVI

V reškem "VULKANU" so uvedli 45-urni delavnik, se pravi 3 ure krajši kot je veljal doslej. To je prvi poskus v Jugoslaviji. Morda bo temu zgledu sledilo še kakšno podjetje, vendar ni pričakovati, da bi ta urnik v bližnji bodočnosti veljal za vsa jugoslovanska podjetja. Isti poizkus so pred leti napravili tudi v SZ!

Jugoslovansko sindikalno gibanje temu dogodku ni posvetilo pozornosti.

IZ SEJE GLAVNEGA ODBORA IZSELJENIŠKE MATICE

Na seji Izseljeniške matice so se vodilni referentje v glavnem pogovarjali o uspehih, ki so jih dosegli v svoji propagandi med izseljenci, ki še niso nikoli živeli v novi Jugoslaviji. Hvalili so svoje delo.

Mnogo skopejše poročilo pa je podal J. Miklavc, ki je v odboru zadolžen za propagando med povojno emigracijo. Po njegovem poročilu so prisotni soglašali, da je treba nadaljevati z naporu podvojeno!

V JUGOSLAVIJI JE ZNIŽANA TARIFA ZA VSE ČESTITKE

Jugoslovanska PTT je znižala tarifo za vse praznične čestitke, ki so bodisi v odprtih pismih, na razglednicah ali dopisnicah. Znižanje tarife velja tudi za povsem zasebna voščila. Število besed na teh čestitkah bo omejeno na pet, voščila za državne praznike pa imajo neomejeno število besed; in bo odslej tarifa padla na 8 dinarjev za krajevno ter 10 dinarjev za medkrajevno pošto.

IZVOZ ŽELEZNIŠKIH VAGONOV IZ JUGOSLAVIJE

Jugoslovanska industrija za železniške vagonne, ki že nekaj let več kot krije domače potrebe po vozilih, je pričela širiti svoje tržišče v tujino. Lani so v tujino izvozili za 3,8 milijarde deviznih dinarjev vozil, letos pa nameravajo svoj izvoz še razširiti.

Težnja letošnje ekspanzije gre navzven, v tujino. Pogodbe so podpisali s Sovj. zvezo in nekimi vzhodno evropskimi državami ter z Indijo.

★

V Beogradu so postavili pred sodišče 27 ljudi pod obtožbo, da so organizirali sleparski krog, ki si je prilastil okrog 30.000.000 dinarjev s tem, da so podkupovali igralce, ki so potem tako igrali nogomet, kakor je bilo prav sleparjem in s tem vplivali seveda na izide zvezne nogometne lige.

★

V Sloveniji se bo cena piva znižala za precejšnji odstotek, kajti sedaj stane liter okrog 220 din v gostilni, 140 pa za pivsko steklenico v trgovini. Ugotovili so namreč, da se v Jugoslaviji popije skoraj najmanj piva v Evropi.

Za vsakovrstna tiskarska dela

**TISKARNA
S. SPACAPAN**
(Reg. DISTINCTION PRINTING)
171 Nicholson Street,
East Brunswick — Tel. 38-6110

POPULAR STORES Pty. Ltd.

7a Ferguson St., Williamstown

Tel. 65-6019

ima bogato izbiro:

DELIKATESNEGA IN ŠPECERIJSKEGA BLAGA
VSEH VRST,
JEDILNA OLJA, VSEH VRST KLOBAS IN RAZNO.
POSEBNO SE PRIPOROČAMO ZA NAŠA IZVRSTNA
VINA IN ŽGANE PIJAČE.
ZA NAROČILO IN DOSTAVO NA DOM KLIČITE

URSIČ MIRKO
Tel. 65-6019

- PISMA UREDNIŠTVU -

Spoštovani g. urednik!

SLOVENSKI VESTNIK sem naročil takoj, ko je izšel v tisku. Prve številke so me nekoliko razočarale, medtem ko me zadnje vzpodbujajo. Z jekleno voljo premagujete začetne težave — razumem. Ne morem pa razumeti, da je med nami še toliko Slovencev, ki ne podpirajo prav nobene slovenske akcije. £1 na leto ne predstavlja prevelikega bremena, če pomislimo, kam vse se istekajo naši žulji; sem samec!

—I. Pirjevec, Kensington, Vic.

Spoštovano uredništvo!

Pošiljam Vam £1 kot naročnino. Doslej sem list kupoval v kioskih. Se mi dopade in ne. Premalo političnih vesti je v njem. Pogrešam pa tudi vesti iz avstralskega tiska. Vsi Slovenci ne poznamo dovolj angleščine, da bi nam ne bil potreben kakšen komentar na avstralski tisk.

—R. Lapajne, Nth. Melbourne

Dragi Lapajne!

Pogrešate politične vesti in eventualno političnih komentarjev v našem tisku. Prosimo, da nas razumete: s politiko se več ko toliko ne smemo ukvarjati. Če bomo uspeli razširiti naš Vestnik, bodite prepričani, da bo v njem več političnih vesti, ker bo Vestnik tiskan na več straneh. Politika kot taka ustvarja hudo kri — mi pa želimo družiti Slovence na podlagi slovenstva — ne politike.

Pravzaprav pa je politizirati težko. Posameznik, pisec političnih vesti ali razprav, bralcu podzavestno vsiljuje gotov del svojih političnih nazorov; koliko je Slovencev, ki se eventualno z njim strinjajo in koliko je tistih, ki se z njim ne strinja! Politika nas prej razdvaja kot druží.

Glede pomanjkanja vesti iz avstralskega tiska: začetek je težak in tudi sredstev ni preveč na razpolago. Vendar je uredniški odbor sklenil, da bo v bodočih številkah tudi Vam ustrezno.

Bratske pozdrave!

Uredništvo

G. urednik!

V prejšnjih številkah SLOVENSKEGA VESTNIKA sem opazil, da se naročniki lahko obrnejo za svet na uredništvo.

Prosim diskretnosti.

Ljubavne odnose imam z Avstralko. Kot Avstralka me ne razume in bojim se, da me bo še manj razumela, če bi se z njo poročil. V odnosih do nje nisem šel nikoli predaleč.

Po drugi strani pa mi starši priporočajo dekle iz mojih rodnih krajev, s katerim si že nekaj mesecev dopisujem. Odločil sem se, da bi dekle iz domovine, s katerim si dopisujem, vpoklical v Avstralijo in se z njo poročil, če bi bila "za skupaj".

F. R.

Dragi F. R.!

Strinjamo se z Vami, da ni mešan zakon najposrečnejša rešitev iz -kam! Ni popolnega razumevanja in sožitja! Vendar so ljudje, ki to breme teže ali lažje prenašajo. Če z avstralskim dekletom v resnici niste šel predaleč, je Vaša odločitev na mestu le tedaj, če ste vso stvar dobro premislili.

Ne poznamo Vas ne dekleta, s katerim si dopisujete. Niste se o tem razpisal. Zatorej prepuščamo odločitev, ali naj dekle vpokličete ali ne, Vam samemu. (Če imate o nasvetu staršev kakšne pomisleke, opišite jih!) Vnaprej pa Vas opozarjamo, da dekleta ne morete vpoklicati v Avstralijo, lahko vpokličete le ženo. Se pravi: poročiti se boste morali z dekletom (proxy) v odsotnosti s pričami. Te pogoje postavljajo jugoslovanske oblasti ob izdaji odhodne vize. Če se boste za ta korak odločili, nam pišite, da Vam nudimo nadaljnje napotke.

Bratske pozdrave!

Uredništvo

Neimenovani, bolje, Vašega imena ne želite v javnosti.

Z anonimnostjo se ne strinjamo, čeprav obljublimate, da se boste s £ odkril prihodnji mesec. Pred nami se lahko odkrijete, če želite Vaše ime v javnosti ali ne, je Vaša stvar.

Ne razumete, čemu Vas neki "desničar" prigovarja proti S. Vestniku. Storite kar Vam vest veleva, javno. Zahrbtost prihranite "znancu". S. Vestnik je list sredine, ne na levo ne na desno; manjši spodrsalji so možni, nismo nezmotljivi, velike spodrsaljaje pa prepuščamo levici in desnici, ker si zato lastita monopol.

Ur.

Prejeli smo tudi veliko število pisem naših bralcev-naročnikov in ne-naročnikov, ki se solidarizirajo s člankom, ki je v prejšnji številki obravnaval in komentiral težnje jugoslovanske uradne politike za "kulturno integracijo" v Jugoslaviji. Zaradi velikega števila teh pisem ne moremo objaviti, ker bi nam napolnila vso številko Vestnika. V iznašanju naših političnih gledišč v odnosu do domovine bomo upoštevali Vaša mnenja — kar je resnih — dragi svetovalci.

Uredništvo

BLATNA DOMOVINA

Pod tem naslovom nam je rojak Jože Grilj poslal naslednje pismo, ki ga objavljamo v celosti in brez popravkov, da si bralci sami ustvarijo mnenje o zadevi, ki jo gospod Grilj opisuje. Glasi se:

Radoveden sem, kaj smatra pisec članka v zadnjem Vestniku "Zopet skupaj" pod imenom domovina. Ali misli, da se tista devetindevetdeset odstotna, demokratično izvoljena vlada, kliče domovina. Ali ni ta vlada, oziroma pa pisca "domovina", če ne pozna razlike, kriva, da smo kot cigani ali bolje rečeno kot razbojniki odšli zdoma. Pustili tam drage in najdražje, v veliki večini odnesli golo kožo, celo brez slovesa. Iz različnih vzrokov, čisto gotovo pa ne zaradi tega, ker je v njej preveč humanizma.

Koliko je ta domovina izplačala za zaplenjena imetja, ali nas ni raje nazvala pokvarjenec in izdajalce, z naslovi, kateri se njej oziroma njim najbolj prilegajo.

Zgodovina sama bo pokazala, kdo je izdajalec naroda in narodov. Zato "Kokodak" (podpis člankarja), glavo ven iz peska, ali naj potem hvalimo satana in njegove pomagače, neizkušnemu svetu zavistno tajimo strašne krivice, današnji dni.

Uredništvu Vestnika.

Jože Grilj

In zdaj, dragi bralci, naš odgovor, za izjemo, ker se drugače ne maramo pečati s packarijami leve ali desne. In mimogrede povedano je gospod Grilj ali iz hudobije ali pa duhovičenja priredil kratice člankarja "kk" kar v "Kokodak".

Vsak pravičen opazovalec je lahko iz članka "Zopet skupaj" ugotovil, da je v primeru Zanoškar šlo zato, da sta oče in mati pobegnili, pustila otroka v domovini brez oskrbe in se nista pet let spomnila nanj niti z dinarjem ali pa z malenkostmi. Po petih letih pa sta iz reklamnih in političnih razlogov postala junaka in žrtve, čeprav sta napravila najbolj nečloveško dejanje in seveda sta obtožila jugoslovanske oblasti, ki nam na ljubo ali ne predstavljajo pred svetom domovino, nečlovečnosti. V tem primeru so imele oblasti prav in dolžnost Zanoškarjev je bila otrok, ne pa politika! Ko sta ga že toliko polomila, bi bila vsaj molčala, ko nista vredna biti

Se seliš, sporoči tudi listu spremembo!

roditelja, ne pa svoje krivde zvrčati na druge, pa čeprav na samega "satana", kakor jih gospod Grilj imenuje, vladarje v domovini.

Kar se pa tiče pojma domovina, ima uredništvo in tudi pisec pametne in poštene pojme, ki ne izhajajo iz sovraštva ali obupa pač pa resnice po človeških in drugačnih merilih. Že lani, pred skupščino SDM je Vestnik jasno povedal večkrat, da sta domovina in katerikoli režim dva ločena pojma, kajti domovina je po človeških merilih stalna in po istih merilih je režim trenuten, pogojen dogodkom in razmeram; vendar člani uredniškega odbora nismo šli tako daleč kot eden bivših odbornikov slovenskega kluba, ki je dejal, da pod komunizmom v Sloveniji in Jugoslaviji ne znajo izdelovati niti "karjole". Mi jasno in nedvoumno smatramo, da je slovenska domovina njen poldrugi milijon ljudi in površina na kateri ti ljudje živijo. Smatramo, da so del slovenske domovine, običaji, kultura, jezik, gospodarstvo, politika in prav zares tudi tiste karjole, pa čeprav slabo izdelane, so del slovenske domovine. In še več, trdimo, da tistih 10% Slovencev, ki so komunisti predstavljajo točno 10% slovenske domovine, pa če nam je všeč ali ne. In če kdo od nas blati domovino zaradi tistih desetih odstotkov, ni vreden, da se imenuje Slovenca, dokler ne pogleda čaši do dna, čeprav je grenka.

Ni naš namen oznanjati sovraštvo proti nobenemu, naš namen je izboljšati domovino in tudi komunizem, kakor se je izrazil predsednik ZDA Kennedy. Mi vemo, da meč rodi meč, sovraštvo rodi sovraštvo. In če je prišlo do zaplenbe imetij, če se potepamo kot psi po svetu in če se zdaj trohniijo lobanje slovenskih fantov po kočevskih rupah, gotovo niso tega krivi samo komunisti, čeprav je njih delež pošteno debel. Kriv je tudi tisti del slovenskega naroda in tisti del cerkvenih in posvetnih voditeljev, ki so se proglasili za kristjane, a so ravnali kot pogani do bližnjega. Posebno pa so krivi tisti, ki so z mečem v roki v najtežjih dobah slovenstva pomagali nacistom in fašistom trebiti in izseljevati slovenski narod čeprav pod krinko antikomunizma in obrambe vere. Prav oni so najbolj krivi, da so danes na oblasti komunisti. Če ne verjamete, berite komunistično literaturo ali pa jih vprašajte, kdo jim je pomagal na oblast. Oboji imajo krvave roke in dokler tega ne priznajo in dokler si jih ne umijejo v vinu ljubezni, je zaman naše govorjenje in tudi Vaše, gospod Grilj! Slovenski narod, vsaj večina, pa jo je pil in jo še pije čašo grenkobe. In pisec članka "Zopet skupaj" je spil svoj del pelina v udbovskih zaporih, zato ima pravico povedati, kar je res!

Uredništvo

~~~~~

Dopise sprejema uredništvo SAMO DO VSAKEGA 20. V MESECU, za vsako naslednjo številko!

Urednik

~~~~~

VSA MEHANIČNA POPRAVILA VAŠEGA AVTOMOBILA VAM OPRAVIMO PO SOLIDNI CENI!

"WESTERN HIGHWAY SERVICE STATION"

Lastnika: T. ZAGORC & A. MECH. 248 Ballarat Rd., West Footscray Tel. 31-78152

Kompletna servisna postrežba! Poznani slovenski avtomehaniiki! Svoje želje boste obrazložili v svojem jeziku!

Večja mehanična opravila opravljamo tudi na obročno odplačevanje. Pridite, pričali se boste o solidnosti! Poslušamo ves dan in v nedeljo dopoldne.

Vestnikov družabni večer

Miss SLOVENSKI VESTNIK, Anica NOVAK, je bila prav prijetno iznenadena, sevada tudi vesela. V ozadju žiri (sede od leve proti desni): g. J. Matys s soprogo (tiskarja Slov. Vestnika) in gospa Pribac. Urednik napoveduje: Druga izbrana je gospodična . . .

Uredništvo Vestnika se lepo zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspehu družabnega večera, posebno pa fantom, ki so skrbeli za postrežbo!

Kandidatkinje za Miss SLOVENSKI VESTNIK.

Od leve proti desni: Anica Novak, Danica Tušek, gđc. Jesenko, Zora Frank, gđc. Moderc. V ozadju žiri. Urednik postavlja vprašanja. Premier Avstralije? To pa že vedo.

Na zadnjem družabnem večeru Slovenskega Vestnika, ki je bil v South Melbourne Town Hall, je bilo vzdušje res prijetno, kar so potrdili prisotni rojaki, ki so se dobro počutili. Posebno pa je ples bil poživljen s toplim petjem gospe Matkove, umetnimi plesi gospodične Novakove iz Geelonga ter prisotnostjo slovenskega umetnika čarovnij gospoda Angela Parma. In krona vsega je bila izvolitev MISS SLOVENSKI VESTNIK. Na oder je prišlo 7 lepih in prijetnih slovenskih deklet, ki so tekmovala za ta naslov. Zmagala je gospodična Novakova iz Geelonga, ki je dobila za nagrado prelep pokal za spomin poleg rož in praktičnega darilca. Dekleta so pa za Vestnikov sklad zbrala okrog 30 funtov na samem plesu. Seveda, da so fantje se potegovali vsak za svojo lepoticico vendar je večina komisije in tudi občinstva smatrala, da ta naslov najbolj pristoja gđc. Novakovi, čeprav druge po lepoti ne zaostajajo za njo.

DONALD P. WILSON:

Mojih šest kaznjencev

(Odlomek v nad.)

Poročila na osnovi enotnih kriminalističnih kartonov ugotavljajo, da predstavlja 58% vseh aretacij na osnovi prstnih odtisov hudodelce-povratnike. Vendar se v teh številkah ne vidi, kakšne vrste povratniki so tu pravzaprav mišljeni. 20. februarja 1950 je objavil "Los Angeles Times" članek o največjem kazenskem sodišču na svetu (ravno v tem mestu namreč) in je posvetil posebno pozornost "stalnim strankam"; med temi so bili nekateri aretirani že po 250-krat, mnogi pa se vračajo pred sodišče kar vsakih nekaj dni — razmak je odvisen le od tega, na koliko so bili obsojeni prejšnjokrat. To so pijanci, prostitutke, slaboumneži, potepuhi, berači — človeške razvaline, ki jih zaporna kazen očitno sploh več ne prizadene.

Gospod Hoover, direktor FBI, je prepričan, da je število aretacij v vsej državi dokaz obsežnosti policijskega delovanja. Te ugotovitve ni mogoče izpodbijati, če upoštevamo 14 in pol milijona aretacij v 654 naših mestih samo v letu 1948. Toda morali bi človek le izrekel sožalje prenapojenim obremenjenim prometnim policajem.

Še druge nevšečnosti motijo kaznjence, na primer raba provokatorjev, zmotne aretacije, kupčija z varščino in vnaprej določene sodbe — vse te razne grdobine, ki korakajo vstric v klavrni paradi pravosodja večine naših večjih mest. Če-

prav v kaznilnicah ni dosti nedolžnih ljudi, vendarle ni mogoče kar z levo roko zavrtniti tako pogoste pritožbe mnogih kaznjencev: "Po krivem so me denuncirali." Lahak plen zmotnih aretacij in površne sodbe so jetniki takšnega kova kot Weary Willie in "I. kv. 33", tisti, ki ga je odkril pri testiranju naš Scott. Takšne možake policija često kar pobaše, ker tako najpreprosteje lahko zaključi primer, ki se ji že predolgo mota med listi delovodnika, jetnik se pa znajde v ječi, še preden se prav ove, kaj se mu je pravzaprav primerilo. Sanford Bates, prvi nadzornik urada za kaznilnice, ustanovljenega leta 1930, sam navaja primer nevednega hribovskega fanta, ki mu je zvezni šerif izsilil obsodbo, ko je prej fanta pripravil do "priznanja krivde, da ni bil zraven", tistega dne namreč, ko so priredili davkarji racijo na ilegalno žganjarno. "Saj sem priznal krivdo, da me ni bilo tam, zdaj sem pa tu." Po nekih cenitvah naj bi sedela kar tretjina kaznjencev po zaporih zavoljo prestopkov, ki jih dejansko niso mogli zagrešiti. Obsojeni so torej po krivem. Včasih je obtoženec priznal krivdo po manjši obtožbi, da bi si tako pridobil vnaprej določeno sodbo, ali pa ga je v resnici po krivem denunciral policijski provokator, to se pravi denunciant v policijski službi.

Prizadevanje za vnaprej določene sodbe se

imenuje "mešetarjenje". Če ve okrožno tožilstvo, da je obtožba slabo podprta, si zagotovi obsodbo s tem, da obtoženca preplaši; tako ga prisilijo, da prizna krivdo po kaki manjši obtožbi ter dobi v zameno za to blažjo vnaprej določeno sodbo, izogne se pa navzkrižni obravnavi pred poroto. To se sliši prav lepo, vendar samo nepoučenim. Prestopek je lahko kaj takega, kar je obtoženec nekoč prej resnično zagrešil, lahko pa je tudi kratko in malo kak nerazrešen primer iz policijskega delovodnika. Včasih skuhamo takšno reč tudi kar sproti. Prestopek, zavoljo katerega možaka potem obsodijo na osnovi priznanja, morebiti niti ne sodi v tisto kategorijo kot njegov pravi zločin.

S takšno proceduro dosežejo več ciljev. Predvsem se tako poveča skupno število obsodb v letnem poročilu okrožnega tožilstva in okrožne policije. Obtoženec odnese pete z manj hudo, vnaprej zmenjeno sodbo, in često pomeni vsa reč pravi dobiček tako državnemu pravdniku kakor tudi vsem drugim udeležencem. Prav otipljiv primer te baže je doživel obcestni razbojnik, ki je oropal tovornik, poln svile, vreden 30 000 dolarjev. Prava obtožba bi morala biti: oboroženo cestno razbojništvo; temu zločinu grozi kazen od 10 let do smrtnega zopora. Razbojnik pa je priznal krivdo pod obtožbo male kraje, obsojen je bil na en dolar globe in leto dni zopora.

Al Capone — ko so ga nazadnje le dobili v pest — je mešetaril za osemnajst mesecev zopora zavoljo tihotapstva z rumom in je mislil, da se sploh ne bo znašel pred poroto. Mogoče nikoli ne bi bil odslužil niti tistih sedem od prisojenih deset let, če se ne bi bil prezgodaj javno poba-

Kulturne novice

UMRL JE BOGOMIR MAGAJNA

Slovenski pisatelj iz Gornjih Vrem pri Divači, zdravnik v bolnišnici za duševne bolezni v Polju pri Ljubljani, Bogomir Magajna, nas je na pragu šestdesetega leta zapustil.

B. Magajna je bil med Slovenci zelo priljubljen, bodisi kot zdravnik, bodisi kot pisatelj. O njem celo govore razne anekdote, ki ga prikazujejo kot velikega človekoljuba, Slovenca in pisatelja. Spisal je več knjig, ki so bile zelo blizu naše slovenske duše, zelo blizu rečem, ker so bile vselej s čustvi povezane z našim slovenskim človekom, čeprav včasih za malega človeka nekoliko "težke". Pisatelj je rad obravnaval snovi iz sociologije.

B. Magajna, slava Tvojemu spominu!

PODELILI SO LEVSTIKOVE NAGRADE

Založba "Mladinska knjiga" iz Ljubljane je koncem marca podelila Levstikove nagrade. Nagrado za izvirno leposlovno delo je prejel Lojze Krakar, avtor otroške pesniške zbirke "Sonce v knjigi". Za izvirno ilustracijo sta prejela nagradi slikarja Milan Bizovičar, avtor ilustracij v knjigi Lojzeta Kovačiča "Zgodba iz mesta Rič Rač", ter Cita Potokar, avtorica ilustracij v knjigi Branke Jurca "Lizike za vse". Nagrajenec za izvirno poljudnoznanstveno delo pa je dr. Miha Likar, avtor trilogije "Virusi", "Bakterije" in "Glivice".

Ljubljana

Državna založba Slovenije bo izdala v letu 1963 naslednja dela svetovnih klasikov, kulture in zgodovine, modernega romana, biografij in kioska: Leva N. Tolstoj "Vojna in mir", I. in II. del v dveh obširnih knjigah ter v prevodu Vladimirja Levstika, Honoré de Balzaca "Striček Pons" v prevodu Otona Župančiča in v prevodu istega prevajavca Shakespearsevaga "Othela", "Macbetha" in "Hamleta".

Kot kulturna in zgodovinska dela pa: K. E. Gilberta "Zgodovino estetike" v prevodu Dr. R. Jelačina, Ambrogia Doninija "Kratko zgodovino

verstev" v prevodu R. Bordona in Vsovalda I. Avdijeva "Zgodovino starega vzhoda".

V izbiri modernega romana pa bo založba izdala: Marcela Prousta "V Swannovem svetu", prevedla Radojka Vrančič. Carsona McCullers "Srce je samoten lovec" in Galine Nikolajeve "Ljubezen inženirja Bahireva" I. in II. del. Slednjo je prevedel Severin Šali, in bo izšla v dveh obširnih knjigah.

Založba bo izdala tudi naslednje biografije: Ilka Vaštetova: "Prešeren"; Klaus Mann: "Symphonie Pathétique / Čajkovski (prev. Vladimir Levstik) in Leonid Grossman: "Dostojevski (prev. Janko Moder) ter Herman Kesten: "Casanova" (prevajavec: Branko Hofman).

V izdaji kioska pa bodo izšle knjige: Max Frisch: "Homo faber", Maude Frere: "Naslada" (prev. Cene Kopčavar); Edna Ferber: "Velikan" I. in II. del; Marcel Ayme: "Zelena kobila" (prev. Bogomir Fatur); Pierre Daninos: "Zapiski majorja Thompsona" (prev. Jože Stabej); Arthur Omre: "Beg" (prev. Janko Moder) in Jaroslav Hašek: "Dobri vojak Švejk", I. in II. del (prev. Jože Zupančič) ter Nikos Kasdaglis: "Ostriženci" (prev. Marjan Tavčar).

ZENITH Avto šola

Brzine na volanu in ob strani!

Pridemo po Vas na dom, zato ne plačate nič.

Taksi šola

Želite boljšo zaposlitev? Postanite taksi voznik!

Mi Vas izučimo za nizko ceno od £5 naprej!

240 RUSSELL STREET, MELBOURNE

Mi smo tam, kjer je Vaš telefon:

FB 3903

FB 3904

hal z vnaprej določeno sodbo ter tako sodnika stisnil v zagato.

Najhujši kamen spotike, ki preprečuje kaznenju spoštovanje zakonitosti, je to, kako družba kar odobrava institucijo provokatorjev in denunciantov. Raba plačanih policijskih provokatorjev je v večini naših velikih mest vsakdanji pripomoček za organiziranje krivih aretacij. S to prakso često lovijo male kriminalce, ki se drugače povečini venomer izmikajo. Provokator take ali drugačne vrste dobi zaznamovan denar ali ukradeno blago z naročilom, da naj ga podtakne žrtvi, to pa potem pri priči zaskočijo detektivi ali stražniki, ki že čakajo v zasedi. Kako naj bi se le branila žrtev?

Provokator pa ne dobiva samo plače, temveč ga celo varujejo, da sme na svoj račun še naprej krasti, tihotapiti mamila ali dovajati prostitutkam stranke, dokler je policiji z denunciranjem koristen. Kasneje ga včasih zapro in potem obsodijo tudi njega. Življenje je pač neusmiljeno...

Na Angleškem ne poznajo provokatorjev in vendar spravijo za zapahe 70% svojih hudodelcev. V petindvajsetih letih — od 1860 to 1885 — so na Angleškem zaprli 137 od vsega 193 krajevnih zaporov, ker so reformirali vse pojmovanje kazenske procedure. V tretjem četrstoletju, od 1910 to 1934, se je znižala (po ugotovitvah britanske komisije za kaznilnice) letna kvota novih prišlekov v kazniinica od 181 000 na 56 000. Vrh tega so ugotovili, da je treba te rezultate pripisati reformam kazenske zakonodaje in omejevanju predolghih zapornih kazni; opustitvi samice (1921), nekoristnega dela in pravila občega molka; uvedbi šolskih tečajev, koncertov, konstruktivnega dela, obročnega plačevanja glob in

dodeljevanja slaboumnih v bolnice namesto v zapore. Tako so se na Angleškem izognili povratništvu in lahko zaprli še enaintrideset kaznilnic; na vsem otoku jih je zdaj samo še petindvajset. Po teh reformah je za 81% manj kaznjencev in za 43% manj zločinov. Na Škotskem kaže celo še boljše. Nekdanji zvezni kaznilnični ravnatelj Bates je dejal na osnovi teh podatkov: "Vse kaže, da Velika Britanija pač res ni zmanjšala popisa kriminala z daljšanjem zapornih kazni, odvzemanjem privilegij ali odrekanjem pogojnih odpustov."

Naša zvezna vlada pa še kar plačuje provokatorje.

Pred nedavnim je neki film nazorno pokazal, s kakšnim obiljem zakonitih in nezakonitih ovir se mora mučiti zvezni agent, ko zasleduje kriminalca velikega formata. Pokazal je tudi z vsemi detajli vlogo takšnega provokatorja.

Ta film — "Skrivni agent" — je temeljil na izpovedih nekdanjega vodilnega funkcionarja obveščevalne Združenih držav. Kazal je trdo delo prizadevnega davčnega agenta, ki zasleduje gangsterja izsiljevalca: ta že nekaj let neomejeno vedri in oblači v nekem vele mestu. Zvezna vlada ne zmore zakonite jurisdikcije nad državno in mestno zakonodajo ali policijo, zato v tem primeru gangsterja ni mogla pregnati zavoljo drugega greha kot zavoljo davčnih poverb. Gangster je namreč podkupil tudi mestno policijo — kar je bilo v filmu popolnoma jasno.

Eden gangsterjevih knjigovodij je povedal nekaj podatkov o gangsterjevih davčnih poverbah, ne ker bi se bil mislil poboljšati, pač pa zavoljo "običajnih deset odstotkov" poverbene vsote, ki jih plača vlada denunciantu, in zavoljo

H. PRIBAC:

LJUDJE ZATOHLIH PALUB

Postali smo predčasni starci z osivelimi glavami še kot otroci, ko so nam bile oči še solzne od lepih besed.

Videli smo grozo krvi, ko so se klali naši bratje, in šli z noži nad starše v ozarah zapuščenih njiv.

Zakaj, samo zakaj?

Da bis kos okrvavljene krpe visel pod okni domačij v nestalnem vetru časa, zato, da so šli drugi križem svet, brez cul, še slabše kot berači.

Ta narod desetnikov se je bil nepojmljive misli, da umirajo fantje pod težo evkaliptov, od gadjih pikov na porečjih Amazonke in povsod, kjer vodi siva pot izgnanstva v zatohlih palubah na valih oceanov.

Doma človek prodaja dušo za skorjo kruha, ki se mu zatika v goltancu kot voz, da hodi kot konj s senčniki ob očeh po razritih kolovozih zapuščenih kmetij.

Zastor je padel pred oči in še dolgo, dolgo ne bo dejanja . . .

zaščite, ki jo bo vlada oskrbela možakarju tedaj, ko mu bo zagrozila obtožba zaradi pajdašenja z gangsterjem. Poneverjenih davkov je bilo za tri milijone. Tri sto tisoč je prav čeden denar za takšnega knjigovodjo. Kdo ne bi denunciral — in kako to, da se ne najde več takih? Odgovor na to vprašanje smo lahko izvedeli v filmu. Banda ga je "zdelala", preden je utegnil predati poročilo agentu.

Potem so se drugega knjigovodje polotile skomine po teh desetih odstotkih vladnega denarja, še celo, ker ga je spodbujala njegova ljubica. Filozofsko je preudaril: "Vlada mi ne misli prizadejati nič hudega, samo pomagati mi hoče; to (tistih tri sto tisoč) je ravno tisto, na kar sem čakal!"

Zatorej je moral agent potem mešetariti s punčaro tega drugega. "Drugi" sam se je namreč skrival, da ga ne bi dobila v pest banda. Razpravljala sta ob skodelici kave. Punčara je terjala zaščito, nekaznivost in običajnih deset odstotkov. "Kamorkoli pojde, karkoli počne", je rekla, "zaščito hoče".

"Dobil je bo", je odgovoril agent. Nezakonitost je pomenila v tem primeru, da ga nikdar ne bodo pregnali zavoljo prejšnjega pajdašenja z gangsterjem. Tistih deset odstotkov je pomenilo, da se bo "drugi" s punčaro vred lahko odpravil v Mehiko, o čemer sta že davno sanjarila. Agent mu je celo zagotovil, da ga bo punčara brez skrbi lahko spremljala, čeprav je poročen.

In tako bi bila res šla v Mehiko, če ne bi bila banda "zdelala" tudi njega, še preden je utegnil predati agentu poročilo.

— K o n e c —

Drobne vesti -

PROCES PROTI TERORISTOM

Javni tožilec za Južno tirolsko je zahteval od italijanskega Vrhovnega tožilstva, naj bo proces proti 150 osebam, ki jih obtožujejo terorističnih dejanj, v kakšnem drugem kraju Italije, ker se predstavniki italijanskih oblasti v Južni Tirolski boje, da bi sojenje na tem področju lahko izzvalo nered. Obtožene dolže diverzantskih akcij: rušenja javnih zgradb z dinamitom itd.

IZ TIRANE

V glavnem mestu Albanije so priredili ob deseti obletnici Stalinove smrti velike komemoracije s srditimi napadi na Hruščova — v Moskvi pa je šla obletnica neopazno mimo.

LEDVIČNA SHRAMBA ?

V dveh londonskih bolnišnicah (Westminster in Saint Mary) proučujejo možnosti za presajanja ledvic, in sicer ne le iz živih, temveč tudi mrtvih organizmov. Če bodo po prvem uspehi tudi nadaljnji poskusi, ni izključeno, da ne bi v prihodnje obstojale pri velikih bolnišnicah tudi tako imenovane ledvične shrambe (po vzoru očesnih, krvnih . . .).

DOVOLJENJE ZA PISALNE STROJE

Romunske oblasti so določile stroge omejitve za posest pisalnih strojev. Nakup pisalnega stroja mora odslej odobriti policija. Dovoljenje dobi samo, kdor dokaže da potrebuje pisalni stroj za svoj poklic ali za izvrševanje kake pomembne družbene funkcije.

DOMOVI, KATERE SO FINANCIRALI "BANDITI"

Tak je naslov članka, ki je bil pred časom objavljen v melbournškem SUN-u.

V Sydneyu so zgradili približno 1000 domov za onemogle in stare ljudi iz sredstev, ki so jih oblasti dobile od POKER AVTOMATOV — je izjavil minister za gradnje stanovanjskih hiš, g. Landa.

IZ MADRIDA

Španska vlada je izgnala v Južno Ameriko vse "nezaželene" OASOVCE. Francija bo v ta namen plačala 100 milijonov frankov (za potne stroške).

CIUDAD MEXICO

Hiša, v kateri je bil ubit Lev Trocki (revolucionar, teoretik in politik sovjetskega komunističnega gibanja, ki je, kot Djilas pri Titu, prišel v navzkriž s Stalinom ter pobegnil v inozemstvo, kjer ga je ubila kroglja komunistične tajne policije), bo spremenjena v muzej: Tako se glasi oporoka Trockijeve vdove Natalije.

KIRGIŠKI ŠAMPANJEC

Sovjetski strokovnjaki za vina izjavljajo, da imajo šampanjec, ki se lahko meri z znanim francoskim vinom. V Kirgiziji so v dolini Ču uredili vinograde s francoskim rizlingom; nasade so potem namakali z ledeniško vodo, ki je baje grozdju dala nekaj posebnih lastnosti.

MUZEJ B. B.

Pariz bo dobil še en muzej. Oboževalci Brigitte Bardot so namreč zbrali sredstva za poseben muzej, ki bo v celosti posvečen priljubljeni igralki. Muzej naj bi posredoval vse o BB, in tako bodo v njem razstavljeni številni precej pomankljivo oblečeni voščeni kipi, razne slike, fotografije, pa tudi deli obleke in razne drobnarije, ki se jih je mogoče kdaj dotaknila igralka.

OBISK JUGOSLOVANSKIH ZNANSTVENIKOV V ZDA

Znanstvenika dr. Miho Cernieo in dr. Ivo Šlaus sta Jugoslavijo zastopala na mednarodni konferenci o fiziki povspešenih nevtronov, ki je bila koncem februarja v Hustonu v ZDA.

IZ DUNAJA

Avstrijski kardinal Koenig bo v kratkem odpotoval (sedaj ko pišem, je že odpotoval, pa še nimamo poročil) v Budimpešto; po Adžubejevem obisku pri papežu napovedujejo osvoboditev kardinala Mindszentyja. — Pogajanja za oprostitev madžarskega kardinala, ki se jo ob madžarski revoluciji zatekel na ameriško ambasado, kjer je vse do danes "svoboden ujetnik".

Moskva in Vatikan molčita . . . Adžubej, zet Hruščova in urednik Pravde, je po avdienci pri papežu trdovratno zatrjeval, da je bila avdienca zasebnega značaja. Ob vrnitvi v Moskvo, je ostal še nadalje urednik Pravde!

BRUSELJ

"Evropska kulturna skupnost" — Bruseljski župan Lucien Cooremans je izjavil, da bo v belgijskem glavnem mestu prvi "Festival šestorice", kjer naj bi sodelovali dramatski, glazbeni in baletni ansambli iz glavnih mest držav, ki so včlanjene v evropsko gospodarsko skupnost. Razen tega nameravajo ustanoviti skupne nagrade za literaturo in umetnost, okrepijo izmenjavo profesorjev in študentov in prirediti še druge kulturno-zbliževalne manifestacije.

Ves načrt o tesnem kulturno-umetniškem sodelovanju naj bi se povezal z načrtom za tesno sodelovanje v turizmu, urbanistiki in prometu, ki so ga države EGS sprejele na sestanku v Rimu.

SMRT ZA ŠPIJONSTVO

Ves svet se je začudil, ko so sovjetske oblasti odkrile vohunsko mrežo zapada v samem Kremlju. Oleg Penkovski, ruski znanstveni delavec pri sodobnih vojnih napravah je izdajal tajnosti ruskih raket, satelitov in drugih naprav Angležem po angleškem trgovcu Grevillu Wynneju, ki je služil za vozo. Penkovski je to plačal z glavo, kajti vojaško sodišče, ga je obsodilo na streljanje, ki se je izvršilo takoj po sodbi. Wynne pa je bil obsojen na 8 let zapora. Še bolj zanimivo je to, da so odstavili maršala sovjetske artilerije, nekaj polkovnikov in majorjev, ki so nehote pomagali Penkovskemu. Odvezli so jim ali pa znižali čine zaradi nečujčnosti ali prijateljstva s Penkovskim. Torej mit o neprodinosti v sovjetske tajnosti se je nenadoma zrušil. Ostra sodba pa je potrdila, da ni lahko špijonirati v Sovjetski zvezi, zato ni čudno, da iz Sovjetije prodre manj tajnosti na zapad, kot zapadnih v Rusijo. Sila kola lomi, tako pravi slovenski pregovor in je zlomila tudi Penkovskega, ki je zapadu verjetno naredil ogromne usluge.

Oleg Penkovski

PORAVNAJ NAROČNINO!

KROJAŠKI SALON

A. MATULAJ

64 SPENSLEY ST., CLIFTON HILL
Tel. JW 3678

IZDELAVA VSE VRSTE OBLEK, PLAŠČEV
PO NOVI MODI. POSEBNO SE PRIPOROČAMO ZA POROČNE OBLEKE.

V ZALOGI IMAMO VELIKO IZBIRO
ČEVLJEV IN PERILA.

"BONANZA" Electric & Furnishing Co.

POZOR!

RADI VAŠIH HIŠNIH POTREB SMO ODPRLI NASLEDNJE TRGOVINE:

★ 34 Irving St., Footscray — Tel. 68-6899

★ 252 Barkly St., Footscray — Tel. 68-7073

★ 61 Gertrude St., Fitzroy — Tel. 41-4939

PRIJATELJI IN ROJAKI!

V naših na novo odprtih trgovinah imamo najrazličnejše blago, ki je potrebno Vam — za Vašo hišo:

pralne stroje — sušilnike perila — televizorje — radie, ki ujamejo celo Evropo — gramofonske plošče z našo pesmijo — šivalne stroje — hladilnike — razno pohištvo — linoleume vseh barv in vzorcev ter kvalitet — razne svetlobne okraske! Vaše stare predmete vzamemo kot depozit na novo kupljeno blago!

Za kratkoročna odplačila se ne plačajo obresti!

Govorimo slovensko!

PRIDITE IN OBIŠČITE NAS ALI NAS POKLIČITE TELEFONSKO — SMO ZMERAJ NA RAZPOLAGO!

OBIŠČITE NAS IN PREPRIČAJTE SE O NAŠI SOLIDNOSTI !!!

ŽIVLJENJE MED NAMI

MATERINSKA PROSLAVA V SYDNEYU

V soboto 4. maja smo imeli sydnejski Slovenci Materinsko proslavo. Upamo, da smo se vsi zadovoljili. Prireditelji so nam dali pač, kar smo mogli — predvsem dobro voljo. Za lep uspeh se moramo zahvaliti našim otrokom, še posebej pa našim materam. Vemo, da ni lahko pripeljati otroke tako daleč in tako pozno v mesto, pa vendar ste to storile! Matere iz Condell Parka so prinesle torte — pravo presenečenje za prireditelje in veliko veselje za otroke.

Program je pripravila gđc. Tončka Vodopivecova s sodelovanjem učiteljstva slovenske šole. Pri programu so sodelovali skoraj vsi učenci obeh razredov šole, kakor tudi nekateri drugi. Po pozdravnem govoru g. predsednika je za uvod zaigral na harmoniko že dobro znani mladi talent Miro Božičević. V nagovoru materam je Lojze Košorok nanizal nekaj misli o slovenski materi. Nato so se razvrstili v programu vsi učenci, naj omenim samo nekatere: Zdenka Klemenčeva je na mah osvojila publiko z zvočno zapeto Gor čez izaro; Romana Cvetkovič je izvajala na klavirju že dokaj težko skladbo; mala Lilika Roy je prev ljubko zapela Veselo plansarico; učencec S. Rubiša pa je deklamiral Molitev materi. Prav ljubko je podala recitacijo Mamici naša Vesna Jazbečeva. Kaj se je naučila na klavirju nam je pokazala mala Silva Pegančeva, Marjan Roy pa je korajžno zapel Kje so tiste stezice. Na programu so bili še sledeči: O. Ovičaj — Materinska slika, E. Logarjeva — klavir, A. Koželj — Moj očka (pesem) ter vsi otroci skupno Bog je ustvaril zemljico in Voščilo materam. Vsi otroci so ponesli svojim mamicam rdeč nageljček. Kot zaključno točko pa je podala naša poznana Lilika Clemente balet Španski ples.

Tako se nam je naša mladina zopet predstavila in se ponovno oddolžila našim materam, kot se je že preteklo leto na materinski proslavi in Slomškovi proslavi.

Po programu se je odvil lep družabni večer, tako, da smo v veselem razpoloženju odhajali domov z zavestjo nečesa lepega.

Mnogi starši sprašujejo, kako bi mogli podpreti naše šole. Večkrat ponujajo denar učiteljem, ki ga seveda ne morejo sprejeti, ker je delo pristočno in brezplačno. Če kdo izmed vas želi podpirati slov. šole, naj to stori preko našega društva. Ves denar, ki ga društvo dobi od članarine ali prireditev je uporabljen za šolo in otroke in tudi prirejanje prireditev stane denar. Poleg šole

pa ima društvo še druge naloge, ki jim trenutno nismo kos. Tako bi bila naša naloga, da podpremo slovenski tisk ipd. Zato bi bilo prav, da društvo podprete in postanete tudi društveni člani.

Ponovno poudarjamo, da Slovensko društvo Sydney ni politična organizacija, kot nam to nekateri radi očitajo. Mi zbiramo vse rojake, ki so dobre volje, da nam pomagajo ohranjovati slovenstvo v tujini in da se zanimajo za našo mladino ter se parkrat na leto razvesele med domačimi ljudmi in ob domači glasbi.

Več kot nas bo, veselejše in uspešnejše bo naše delo!

Ne pustite, da se muči in gara le peščica ljudi!

SKLAD ZA GOSPO TASIČ ZAKLJUČEN

Pred meseci smo poročali o nesreči v družini Tasič iz Geelonga. Zraven darov, ki jih smo že objavili so za družino darovali še naslednji:

E. Novak (12 funtov); po dve funti, R. Šenkinc, E. Zobec, A. Rafolt, J. Majer. Po eno funto so darovali: A. Bader, J. Mejač, M. Rožanc, J. Vrtakič, V. Kolmanič, M. Gorup, F. Bajc, T. Boltar, E. Benko, J. Konšak, I. Kranjc, K. Koglar, J. Kovačič, J. Brozina, L. Vinčec, K. Verdnik, M. Hrib, A. Seminič, J. Ferjančič, A. Glavnik, T. Sedmak, F. Ivančič (10/-), M. Gorup (16/-), J. Bole (15/-), po dest šilingov pa A. Martinis, J. Sirca, S. Hey, I. Valenčič, H. Strle, G. Rutar, M. Matkovič, Z. Lah, I. Hočevar, I. Žele, N. Šabec, F. Kuhar, I. Koluža, L. Furlan, F. Bezjak, S. Oglis, F. Valentinčič, R. Varga, S. Tehovnik, F. Nemeč, L. Žitko, Z. Šutej (6/-) in V. Stegel (5/-).

Nekateri rojaki so darovali gospe Tasič sami. Darove je v imenu Slovenskega vestnika in SDM zbiral gospod Erminio Novak iz Geelonga. Pred tem je v sklad bilo nabranih trinajst funtov. Skupna vsota sklada znaša £55/12/0.

Organizatorji sklada se v imenu gospe Tasič darovalcem iskreno zahvaljujejo, posebno pa g. E. Novaku. -lec.

SLOVENC V SYDNEYU BODO IMELI KRESOVANJE

Prihodnja prireditev Slovenskega društva Sydney, 29. Junija ob 7. uri zvečer, v dvorani, kjer je bila Materinska proslava bo kresovanje. Odbor društva že sedaj pripravlja to prireditev-zabavo. Upa tudi, da bi imel v svoji sredi slovenski pevski zbor. Zbor vodi g. Klakočer, ki se veliko trudi s fanti vred, da bi na prireditvi čimbolj uspel. Gotovo bodo zapeli, da bo veselje! Odbor Slov. društva Sydney

POROKE

Uredništvo Vestnika čestita sodelavcu lista in kulturnemu delavcu med Slovenci v Sydneyu gospodu Lojzetu Košoroku ob priliki njegove poroke z rojakinjo Marijo Ružman. Želimo jima obilo sreče na skupni poti, na katero sta stopila, da bi jima bila lahka in lepa, Prepričani smo, da bosta oba, kot doslej delala za slovenstvo v društvih, v stikih z rojaki in s pisano besedo. Zares, vse najboljše!

★

OBVESTILO

Obveščamo slovenske rojake in obrtnike ter trgovce, da je gospod V. Gomizelj prevzel pri Slovenskem vestniku skrb za oglase, reklame in obvestila. Zato se obračajte nanj, kadar imate kake skrbi ali želite oglas v našem listu. Od uredništva ima vsa pooblastila.

Njegov naslov je:

VIRGILIJ GOMIZELJ,
37 Bowes Ave., Essendon, Vic.
Telefon 379-6511.

Poslužujte se oglasov v Slovenskem vestniku; za vsako podobno skrb zavrtite telefonsko številko: 379-6511.

PHOTO

Studio Nicolitch

Če želite imeti lep spomin na sebe, na svojce in prijatelje, Vam priporočamo fotografa Pavla Nikolicha, ki Vas bo gotovo zadovoljil. Na raspolago Vam je zmeraj in povsod za:

DRUŽINSKE ALBUME
POROKE
POROČNE ALBUME
OTROKE
PORTRETE
ŠPORTNE SKUPINE
ZABAVE IN PLESE
FOTOKOPIJE
FOTOGRAFIJE

Telefon

JA 5978

A.H. 48-6755

Naslov:

FOTO STUDIO NICOLITCH

**3rd Floor, 108 Gertrude Street,
Fitzroy, N.6, Melbourne**

BANYULE RADIO & T. V. SERVICE

STONE SLAVIČ

68 BEVERLEY ROAD, ROSANNA, MELB.

Popravljam vse znamenke televizijskih sprejemnikov, radio aparatov, gramofone, magnetofone, avto radije in stereo ojačevalce.

Pri nas tudi lahko nabavite nove pralne stroje in hladilnike, ali generalno popravljene televizijske sprejemnike in pralne stroje od £25 naprej.

Vse tehnične informacije so brezplačne.

Kličite 45-7084 — Govorimo slovensko.

PLESKARSTVO (Painting)

ISČEM VAJENCA ZA PLESKARSKO DELO.
PLAČA PO DOGOVORU.

F. Berič, 14 Goodrich St., Oakleigh, Vic.
Tel. 57-5893

OTROCI PIŠEJO ...

MATERINSKI DAN

V Slomškovi šoli se vestno pripravljamo na počastitev dneva mamic.

Gospod učitelj nam je že razdelil vabila, katera smo z veseljem izročili mamicam.

Srečali se bomo z učenci iz Cabramatte in Sydneya, kar bo za mene izreden dogodek ter skupno nastopili.

Izbrani so tudi solisti.

Koliko radosti čutim ob tem, ko bomo lahko pokazali mamicam ves naš trud. Tako bodo videli tudi, kako zelo jih ljubimo.

Povem naj, da sem kljub vsemu malo zaskrbljena.

Mi iz Condell Parka bomo verjetno v ozadju kajti Sydneyčani in Cabramattci so pričeli s slovensko šolo mnogo pred nami.

Kako naj pomagam?

Molila bom, da bi šlo brez jecljanja.

Silvica Kariš, Condell Park

MATERINSKA PROSLAVA SLOVENSKE ŠOLE MELBOURNE

Dragi otroci!

Ko ste bili 19. maja po slovenski maši v dvorani zraven St. Francis' Church zbrani na materinski proslavi ste prav gotovo pokazali veliko ljubezen do slovenskih mamic — Vaših mamic. Kako lepo ste izvajali svoje točke! Kar pogumno naprej, kako bodo šele potem ponosne Vaše mamicice!

Vsi ste se lepo odrezali: Tonček, Majda, Cvetka, Magda, prav vsi! Pa tudi Vaša požrtvovalna učiteljica. Niste zadovoljili samo svojih ljubih mamic, ampak tudi ostale. Saj je bilo v dvorani preko 150 ljudi, ki so Vam prav vsi poskali ne samo z rokami, ampak tudi s srci.

V imenu Vaših mamic in mnogih starejših rojakov se Vam prav lepo zahvaljujem za lepo uspelo proslavo. Samo, da Vam pogum ne zmanjka. Torej, otroci, kar naprej tako, pa lep pozdrav Vam in Vaši požrtvovalni učiteljici! **Teta Jera**

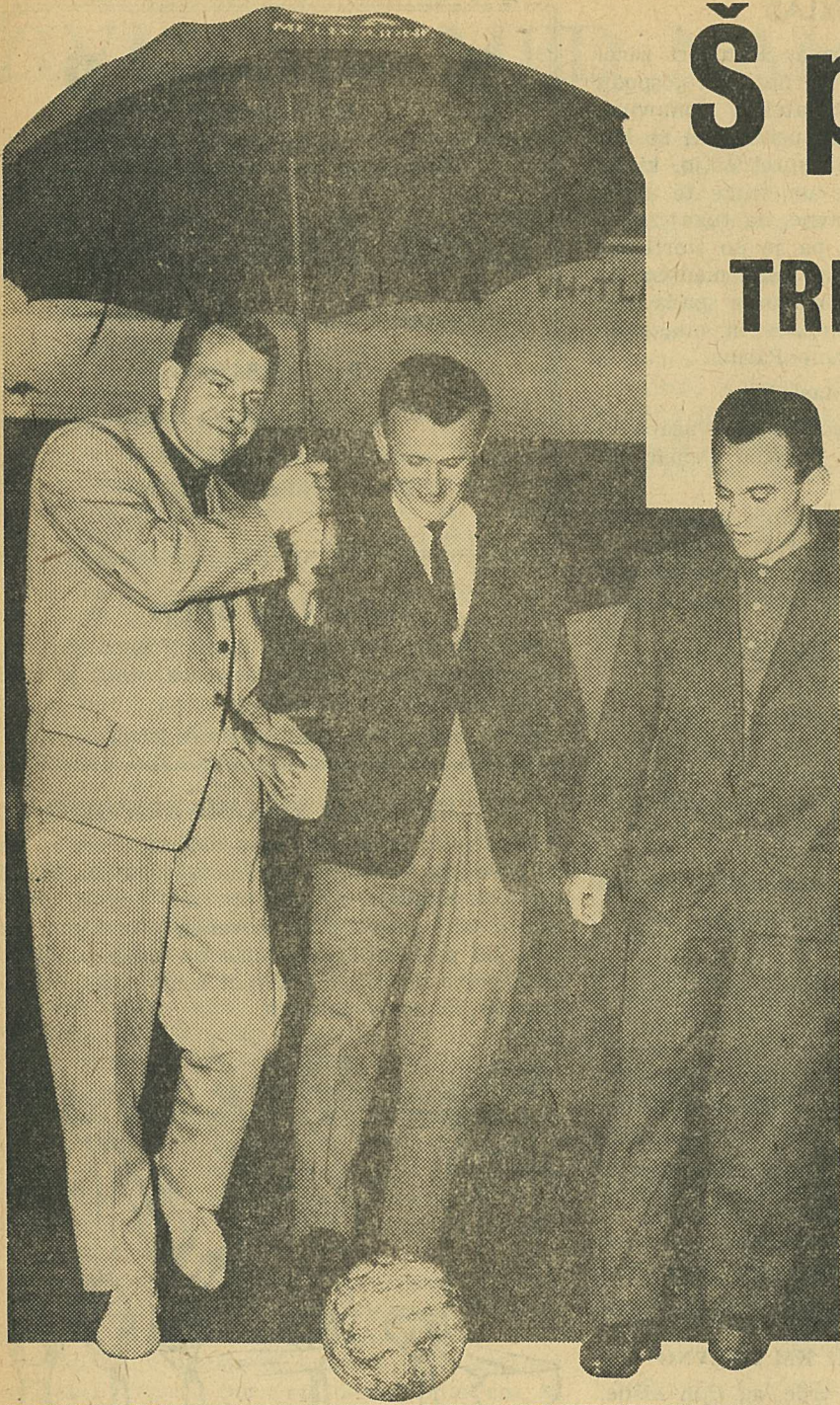

Šport

TRIJE NOVI

za JUST

Na gornji sliki so od leve proti desni novi nogometaši **JUSTa**, ki so pred par tedni prišli iz domovine in sicer: **Ivan Piki**, **Marko Pejović** in **Tom Stanković**. Slikani so bili na letališču v **Essendonu**, kjer so bili lepo sprejeti od nekaj desetih navijačev **JUSTa**. Strokovnjaki pravijo, da znajo igrati dober nogomet, posebno pa **Stanković**, čeprav se še niso vrgli v moštvo. **Ivan Piki** je prvi Slovenec, ki igra za **JUST**.

JUST je v soboto igral neodločno z **Lions** (1:1), čeprav je imel igro v rokah in je bil boljši. Zgleda, da novi igralci se še niso vživeli v nove razmere in ljudi.

Croatia se je začela počasi dvigati, kajti spet imajo na račun eno neodločeno tekmo in sicer s **Hellasom** (1:1). Hrvatje so igrali dobro proti **Grkom** in bi lahko zmagali ob večji udarnosti. Držijo se zlate sredine, a so vendar pošteno nevarni tudi moštvom iz vrha.

SVETOVNE NOVICE . . .

KDO BO NOVI PAPEŽ ?

Volitve novega papeža bodo v dneh od 17. do 20. junija. V Rim že odhajajo kardinali, ki ga bodo volili izmed sebe. Avstralski kardinal **Gilroy** je tudi odpotoval in izjavil, da vesoljni cerkveni zbor se bo verjetno nadaljeval tudi pod novim papežem. Verjetni kandidati so Italijan **Montini**, Armenec **Agagianian**, Poljak **Wišinski** ter Francoz **Tisserand**.

AFERA PROFUMO

Angleški minister za vojsko **Profumo** je odstopil, ker se je zapletel v nečistost s **Kristino Keeler**, ki je bila obenem ljubimka ruskega vojaškega atašeja **Ivanova**. Povrh tega pa je **Dr. Stephen Ward** bil aretiran. Pri njem se je namreč **Profumo** sestajal z lepo **Kristino**. **Dr. Ward** je bil obtožen, da je živel od prostitucije.

Lestvica viktorijske nogometne lige je po tekmah 1. in 2. maja naslednja:

Polonia	7	1	2	34	7	15
JUST	5	4	1	21	11	14
George Cross	6	1	3	20	11	13
Wilhelmina	5	1	4	24	18	11
Slavia	5	1	4	17	18	11
S.M./Hellas	3	3	4	16	18	9
Croatia	2	5	3	15	20	9
Juventus	4	2	4	15	19	9

Nato sledijo: **Melbourne** (8), **Hakoah** (7), **Lions** (7) in **Richmond** (6).

Dve zvezdi jug. in evropskega nogometa, **Beara** in **Veselinović**, prideta skoraj v **Sidney** k propadajočem **Jugalu**.

SLOVENSKI VESTNIK

Slovenski informativni in družinski list.

Zastopništva:

VICTORIA: 483 Melbourne Rd., Newport, Vic. N.S.W.: **Lojze Košorok**, 25 Gould Ave., Peter-sham, N.S.W.

QUEENSLAND: **Janez Primožič**, 39 Dickenson Street, Carina, Brisbane, Qld.

ZAHODNA AVSTRALIJA: **Dr. J. Koce**, G.P.O. Box 670, Perth, W.A.

Flotta Lauro

Za najfinejšo vožnjo med Avstralijo in Jugoslavijo priporočamo najbolj poznani italijanski ladji

ROMA IN SYDNEY

Obrnite se na agencijo in g. **GREGORIČA**.

FLOTTA LAURO LINE

35 William Street, MELBOURNE
Tel. 61-2941

PLANICA 1963 — USPEH ALI NEUSPEH

Koncem marca je bilo veliko mednarodno tekmovanje v smučskih skokih na planiški skakalnici ob prisotnosti najvišjih državnih voditeljev Slovenije in Jugoslavije. Sodelovali so predstavniki 12 evropskih držav, seveda najboljši skakalci Evrope. Bil je tudi **Nemec Recknagel**, ki je letos dosegel četrto mesto. Prvo mesto je dosegel **Nemec Bockeloh** in nato spet **vzhodnonemški skakalci** od **Klemna** preko **Kuertha** do **Recknagela**. **Peti** je bil **Poljak Przybyl** in nato sledi mnogo drugih. Najdaljši skok je dosegel **Bockeloh** (113 in 121 m). Slovenci, na žalost, so bili vsi v drugi polovici. **Pečar Marjan** je bil 21. (89, 101), **Zajc 25.**, **Jemc 30.**, **Eržen 31.** itd.

Planica je bila letos bolj atrakcija za turiste, kajti prevozi so bili odlično izpeljani, skakalnica dobro urejena. To je pa vse. Naši skakalci pa ne-pripravljeni.

NOGOMET:

VICTORIA — WESTERN AUSTRALIA 8:1

Viktoria je po zaslugi novega igralca **JUST-a** **Stankovića** popolnoma pregazila **Zapadno Avstralijo**. **Stanković** je sam dal dva gola, pomagal pa direktno pri treh drugih.

MLADI UP — **Stanko Smolej** z **Jesenic** je osvojil naslov absolutnega prvaka v skokih med mladinci. Skakal je najdalje med vsemi, po slogu pa je samo pol točke zaostal za drugoplasinarim **Dovžanom** iz **Mojstrane**.